

Rumænien tur-retur: Chaufførelever kører hjælp til børnehjem

Af Jonas Foldager

Nattens regn hænger stadig i luften, selvom solen så småt vinder frem. Klokken er 7.30 søndag den 12. oktober. 14 chaufførelever og deres to lærere Niels Kristensen og Bent Rubin er klar til at tage afsked med EUC Lillebælt i Fredericia og begive sig sydover mod Rumænien.

Med sig har de en sættevogn og en forvogn-hænger fyldt til bristepunktet med bl.a. mad, tøj, senge, cykler og personlige gavepakker fra Rumæniens Projektet af 1992 (RP92). Alt sammen skal det leveres til en række børnehjem i Rumænien. Som den eneste tekniske skole i Danmark kører EUC Lillebælts chaufførelever på denne måde gods på deres studietur. Det er dyrt for skolen, men det er det hele værd, mener Niels.

Så er det tid. De forventningsfulde elever får en sidste "sang" fra Niels om at holde afstand på vejen. Smøgerne skoddes og to mand hopper op i hver bil der har et stort skilt med "Humanitaire" stående i forruden. Vi andre stiger op i en følgebus, kørt af lærerne. Det er 11. gang at Niels og Bent tager turen, som har været kørt af EUC Lillebælt de sidste 20 år.

En busfuld gode råd

Følgebussen lægger sig bagest. I dagene op til afgang har eleverne læst bilerne, lavet ruteplaner og alskens beregninger. Det er deres sidste læreår, men for mange af eleverne er det

første gang de prøver at køre gods i udlandet. Andreas er således den eneste ud af de 14, som kører eksport til dagligt.

Nu sidder Niels i følgebussen med walkie-talkien og holder øje med elevernes kørsel. Alle i bussen er endnu friske, og bussen summer med meninger og gode råd om de andres kørsel. Inden længe sænker roen sig og bussens passagerer glider ind i en monoton rytme.

Cirka 11 timer efter afgang ankommer "konvojen" til Freital, Dresden. Forvogn-hængerens skal bakkes ind ad en smal passage, så vokselev Jesper Trenberg, som har 28 års erfaring og er ferm til at bakke, bliver sat bag rattet. Stille og roligt bliver den ged barberet.

Efter 11 timers hvile er det afsted igen. Et par af drengene fik en lidt våd aften, men der er ingen problemer med at stå op. De der skal køre er dog pinlig ædru. Det sikrer Niels gennem hele turen; dels med den monterede alkomtester, og dels ved løbende test med det mobile alkometer. Der er nul-tolerancepolitik overfor de der skal køre, understreger Niels.

Terrænet er blevet noget mere kuperet og Niels holder skarpt øje med elevernes kørsel. Sættevognens bremses bliver brugt lidt for flittigt ned af de lange nedkørsler, mener han, og det bliver prompte påtalt. På den måde er der løbende evaluering.

Udfordringer

Vi har lige krydset grænsen til Slovenien og står på den første rasteplads. Niels kalder folk sammen.

- Der er alt for mange pauser venner! Jeg vil ikke høre på det mere. Vi skal ud over stepperne. Tøm blærerne, og så kører vi 4½ time og holder kun pauser for at skifte chauffør.

Men netop som alle er klar, vil skæbnen det anderledes. De grå bokse til registrering af vejsskat er kaput. Så i stedet for en hurtig pause, bliver det til ¾ time hvor Niels løber i pendulfart til betalingskontoret. Efter et par ombytninger lykkes foretagendet dog, og vi rammer motorvejen igen.

Klokken nærmer sig 19.00. Ærgrelsens suk går igennem bussen hver gang en McDonalds passeres. Lang tid er gået til spilde og forventningen er, at vi er fremme på bestemmelsesstedet i Rumænien kl. 01.00. Aftensmaden er aflyst.

Eleverne har trukket 220V op i bussen og ser film på deres PC'er. Morten Andersen er blevet chauffør i sættevognen. Han er lidt nervøs, da han til dagligt mest kører truck og varevogn. Nu får han 4½ time bag rattet i Volvoen og æren af at køre over grænsen til Rumænien.

Rumænien under hjulene

Kl. 21.50 nås grænsen. Skiltene med "Humanitaire" i forruderne vendes om for ikke at træde rumænerne over

tærne og skabe unødige problemer.

Bilerne skal vejes og tjekkes, papirer skal stemples osv. inden de bliver ladet over grænsen. Der er en vis kø og der står mange mænd og hænger rund i området ved grænseovergangen. Bussen holder ind for at vente på lastbilerne. Det er en gylden mulighed for at købe lidt mad, men eleverne er dybt mistroiske og usikre over hvad alle de rumænere mon vil. Så de bliver tæt ved bussen og springer endnu engang maden over. Endelig kommer lastbilerne igennem. Bussen starter op igen og inden længe sænker natteroen sig.

Omtrent 5 km uden for vores bestemmelsessted Lugoj vækker en pludselig lyd alle i bussen, kort efter vi har været igennem en rundkørsel. Klokken er 01.05. Forvogn-hængerens er holdt ind til siden. Det højre forhjul på hængerens er sprunget og alle elever løber ud af bussen for at hjælpe til.

Hængerens undersøges og problemet identificeres. Synderen er formentlig en lettere skadet ALB-ventil på den gamle hænger. Luften er blevet lukket ud af luftpuden og vognen er sunket. I det vi har drejet igennem rundkørslen har hjulet ramt på containerlåsen som er faldet ned og har blokeret hjulet, der derefter hurtigt er sprunget.

Det er imponerende hvordan eleverne praktisk talt styrer showet sammen. Imens lærerne og Jesper Trenberg ordner ALB-ventilen med strips, er Peter gået i krig med donkraften assisteret

af Morten Jørgensen og flere andre. Frederik arbejder som en gal med at afmontere det smadrede hjul. Han er absolut ikke den største af de 14 elver, men man skulle tro fanden havde taget ved ham. Det hjul skal bare af, og det kan tilsyneladende kun gå for langsomt.

Alle hjælper til som én enhed, og kl. 02.12 er ventil, containerlås og hjul fikset og kort efter ankommer vi til Lugoj og kan tjekke ind på Hotellet.

Mistro letter

Første leveringssted næste dag er udslusningshjemmet Clementina, som er drevet af RP92 og som også ligger i Lugoj. Det er skyfrit og temperaturen nærmer sig 25 grader. Drengene bliver hjerteligt modtaget af de unge beboere på hjemmet. Flere af dem taler dansk efter feriebesej i Danmark. Pigerne fniser og mistroen fra aftenen før er, i hvert fald for en tid, forsvundet som dug for solen.

Stemningen er høj og efter en solid arbejdsindsats serveres der kaffe og kage. Elev Lars Matthisson har læstet af og slæbt pakker iført undertrøje. En af pigerne, der er først i 20'erne, erklærer åbenhjertigt ved kaffebordet - foran hele selskabet - at hun synes han ser godt ud. En frisk gestus der ikke gør humøret lavere.

Derefter går det videre med levering til børnehjemmet F1 og alderdomshjemmet OPC. Efter fyraften smages på den rumænske øl, der serveres i halvliters flasker for 5-10kr. Eftermid-

14. oktober ca. kl. 01.05, sprang højre forhjul på hængeren, få kilometer udenfor Lugoj i Rumænien. Frederik Lauwring arbejder som en gal for at få reservehjulet på, så "konvojen" kan komme videre.

dag bliver hurtigt aften, aften bliver til nat.

En klump i halsen

Det var en våd aften. En del af drengene er lidt tunge i hovedet og bevægelserne lidt langsommere end dagen før. Men alle deltager stadig i aflæsningen, først på børnehjemmet Gavojdia, dernæst hos mødrehjælpen i Casa Flora.

Da vi er samlet i bussen beder Niels om opmærksomhed med en alvorlig tone:

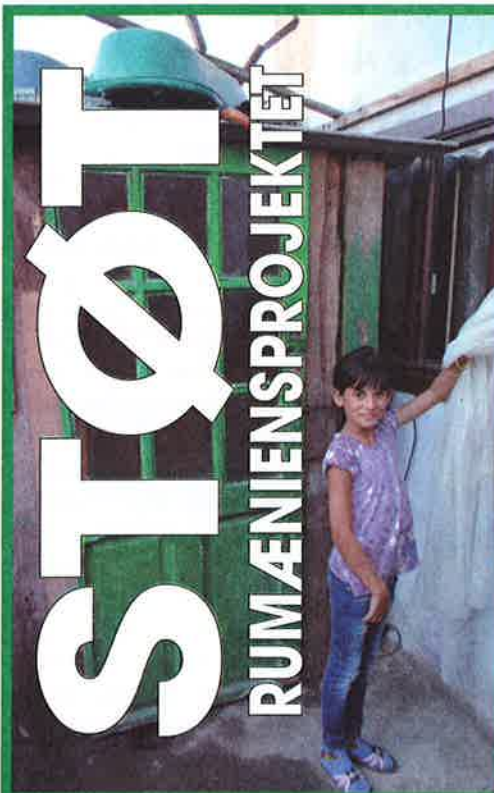
- Det næste sted er et grimt sted, siger Niels til eleverne i bussen, som ikke helt ved hvad de skal forvente. Foto er ikke tilladt og porten er bevogtet. CP11 er en "sindssygeanstalt" for børn og unge, som for størstedelens vedkommende er blevet forladt af deres forældre. Det skal vise sig at blive

lidt af en følelsesmæssig rutschetur.

Da lastbilen kommer ind ad porten, bliver den modtaget af omkring 50 meget glade unge handicappede der råber og vinker. Næsten alle sammen er meget ivrige efter at dirigere bilen. Drengene er noget betænkelige ved at stå ud af bussen og møde "de gale", men den umiddelbare glæde og entusiasme fra beboernes side har hurtig effekt. De vil trykke os alle i hånden, tælle hver enkelt af os flere gange, have kram eller hvad de ellers har af personlige særheder. Der er fuld knald på.

Men efter den umiddelbare glæde, blegner smilene hos drengene hurtigt. På gårdspladsen lige bag bygningen, der vender ud mod aflæsningsstedet, er verden en helt anden. En enkelt ansat sidder i kittel blandt ca 30 beboere der enten sidder, ligger eller står passivt og ser ud i luften. Flere sidder og rokker. En står i bukser der er 30-40cm for lange, op ad en mur, med et stort åbent sår på kinden. Det er afdelingen Angel Hope.

Men det skal blive værre endnu. Afdelingen for immobile er et rum på ca. 25 kvm der er propfuld af tremmesenge. Når man træder ind i afdelingen rammes man af en skarp lugt af urin. Her sidder og ligger de børn der ikke kan bevæge sig selv. Bl.a. en 14årig dreng med vand i hovedet, der bare vokser og vokser, år for år. Han har nu mistet synet, og før eller siden er det slut.

Rumæniensprojektet af 1992 har i en del år ydet bistand til børnehjem i Banatprovinsen. Rumænien er inde i en lang og smertefuld omstilling fra kommunistisk planøkonomi til markedsøkonomi. Fattigdom, ofte kombineret med alkoholisme, får flere og flere til at aflevere deres børn til offentlig forsørgelse. Vi arbejder for at gøre opholdet på et børnehjem mere tåleligt og for at støtte børn og unges muligheder for at få et godt og værdigt voksenliv.

Vores indsats er kun mulig med mange frivillige hænder og økonomiske bidrag. Begge dele tager vi meget gerne imod.

Se mere på RP92.dk

Af Jonas Foldager

Fra venstre: Jesper Trenberg, Jonas Foldager (Chaufførnyt), Jens Skydt Larsen, Peter Junker-Hansen, Morten Jørgensen, Morten Andersson, Niels Kristensen (lærer), Per Hartmann, Jens Lawrids Skyt, Jesper Lausen, Malte Pedersen, Lars Matthison, Andreas Holk, Anders Malik, Frederik Lauwring.

Repræsentanterne fra RP92 kan forklare, at forholdene trods alt er meget bedre i dag, i forhold til hvordan det var tidligere.

Oplevelsen er overvældende for drengene. Enkelte kan ikke holde tårerne tilbage, og der er lidt stille i bussen på vej tilbage til hotellet. Stemningen er ikke udpræget god.

Prag som aflastning

Den aften bliver der gået godt til den, men ligesom de andre dage, tager alle fat næste morgen. Drengenes arbejdsindsats får stor ros fra Niels og den næste dag fortsætter mønstret med leveringer i Recas og Timisoara.

Opholdet i Rumænien sluttet af med

en Chaufførmiddag, indbudt af RP92. Samarbejdet med EUC Lillebælt og chaufførelverne er afgørende for RP92. Uden dette ville de ikke have mulighed for at levere hjælp til Rumænien, forklarer forkvinde Jeanette Dyrup.

Fredag kl. 05.00 er det slut med Rumænien og vi begiver os på vej mod Prag i støvregnen. Da vi når frem klarer vejret op. Her kan drengene få indtrykkene lidt på afstand og fornøje sig med Niels' historiske rundvisninger om dagen og klubberne om aftenen.

- Turen har helt sikkert gjort indtryk, siger Jesper Lausen over en Big Tasty burger på McDonalds i Prag, og fort-

sætter – men jeg var glad for vi lige havde lidt tid i Prag til sidst, til at få klaret hovedet.

Jens Skyt supplerer:

- Det har helt sikkert været en tur med mening. Det er noget andet end bare at tage en bus på studietur. Det var rart at mærke, at vi gjorde en forskel.

Alle har de fået noget med hjem fra turen og Anders Malik og Malthe Pedersen tager et fysisk minde med tilbage, i form af en SUPER tatovering fra Prag. Efterfølgende, fortæller Niels, har flere af eleverne udtrykt ønske om at hjælpe børnene på CP11 eller at blive støttemedlem af RP92.

Ved leveringen til CP11 fik eleverne sig noget af en følelsesmassig rutschetur: På den ene side glade, unge handicappede, som gav en hjertelig velkomst. På den anden side nogle meget barske forhold.

Solen brager ned over Nordsjælland fra en skyfri himmel. Faglig konsulent Michael Christensen fra 3F Nordsjælland Øst henter mig på Rungsted Kyst station. Vi skal på agitation i det Nordsjællandske.

- Vi skal lige have lidt bestikelse med, siger Michael og slår et smut forbi bageren og køber en kasse wienerbrød. Vi er på vej ud for at mødes med Poul-Rene, Sebastian og John der kører for Reno Norden. Minimum en gang om måneden, og helst en gang om ugen, tager Michael Christensen bilen for at køre ud at snakke med chaufførerne. Der hvor de er, på deres betingelser.

- En ting er de store møder. Men mange folk vil ikke komme ud med alt det de tumler med i sådan en situation. Plus, at i en stor forsamling ved man heller ikke hvad der kommer videre til chefen. Det handler om tillid. Og det er lidt lettere at være fortrolige når man kommer ud til folk, forklarer Michael.

- Hvor langt er I nået? Michael har folkene i skraldevognen i røret og efter en kort udveksling sætter han kursen mod en lille villavej.

Kort og effektivt

Da vi møder de tre skraldemænd, genkender Michael den ene: "Har du ikke kørt mælk hos Arla? Jeg tror vi har kørt sammen". Michael har selv kørt mange steder og endda også som vognmand, så han har godt styr på de forskellige firmaer.

- Nå, jeg har hørt at der er tale om snart at forny lokalaftalen, så jeg ville høre Jeres ønsker, lægger Michael ud. John, der har længst erfaring, fører ordet og fortæller om forholdene og hvor der er noget der halter. Igennem samtalen får Michael en fornemmelse af hvad der betyder mest for chaufførerne, hvilket gør det lettere at bakke op om tillidsmanden i forhandlingerne. Derudover løber rygterne om andre firmaer jo hurtigt, og på den måde får han også nys om udviklinger i andre firmaer, som han kan følge op på senere, ved andre besøg.

Efter en kort snak og lynfortæring af wienerbrødet er det videre. Skraldemænd på job arbejder hurtigt. Hvert minut der går med snak er et minut senere hjem. Så det skal være hurtigt og